

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. L.D.** bývajúceho v K., proti žalovanej **P.P. spol. s r.o.**, so sídlom v P., IČO X., zastúpenej P. IČO X., o **zaplatenie 1 194,98 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 12 C 248/2002, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 13. októbra 2009 sp.zn. 5 Co 80/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovanej **o d m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom z 28. novembra 2008 č.k. 12 C 248/2002- 257 žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 36 000 Sk so 16% ročným úrokom z omeškania od 4. októbra 2002 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku; žalobu v zostávajúcej časti zamietol. Vychádzal zo zistenia, že na základe vzájomnej spolupráce od roku 1992 žalobca poskytol žalovanej farebné diapozitívy v súvislosti s výrobou kalendárov. V čase trvania záväzku došlo k strate diapozitívov, ktoré mala žalovaná vrátiť žalobcovi, preto za takto vzniknutú škodu zodpovedá v zmysle § 421 Občianskeho zákonníka. Výšku škody súd stanovil na základe odborného vyjadrenia Mgr. Bc. M. Č.. O trovách konania (po zrušení veci odvolacím súdom v tejto časti) rozhodol Okresný súd Prešov uznesením z 21.decembra 2009 č.k. 12 C 248/2002-334 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Prešove z 13. mája 2010 sp.zn. 5 Co 52/2010, sp.zn. 5 Co

53/2010 tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu v sume 1 590,65 € (§ 142 ods. 1 O.s.p.).

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Prešove rozsudkom z 13. októbra 2009 sp.zn. 5 Co 80/2009 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho vyhovujúcej časti (o 1 194,98 € s príslušenstvom); zrušil výrok o náhrade trov konania v spojení s opravným uznesením č.k. 12 C 248/2002-263 z 3. februára 2009 a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vychádzajúc z vykonaných dôkazov odvolací súd považoval za správny skutkový stav zistený súdom prvého stupňa pokiaľ ide o prevzatie farebných diapozitívov žalovanou. Zodpovednosť za prevzaté diapozitívy je objektívnej povahy (§ 421 Občianskeho zákonníka); preto nie je rozhodujúce, či došlo k ich poškodeniu, strate, prípadne k zničeniu a kto tento stav zaviniť. Ocenenie zodpovedá rozsahu cien za obdobné autorské diela zohľadnené Mgr. Bc. M. Č. v odbornom vyjadrení. Za nedôvodnú považoval námietku premlčania vznesenú žalovanou v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalobca sa mal o škode dozvedieť potom, čo žalovanú opätovne vyzval na vrátenie veci 30. júna 2001. Pre nespreskúmateľnosť zrušil výrok o náhrade trov prvostupňového konania a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie. Navrhla, aby dovolací súd zmenil rozsudok odvolacieho súdu a žalobu zamietol, alternatívne, aby zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Rozhodnutiu odvolacieho súdu vyčítala nesprávne zistený skutkový stav k tvrdeniu o prevzatí 6 ks diapozitívov žalovanou, resp. jej pracovníkmi. Žalovaná disponovala snímkami zachytenými na digitálnom nosiči dát, nie na diafilmoch (diapozitívoch). Autorské práva fotografii v digitálnej podobe mala žalovaná so žalobcom riadne vysporiadané. Žalovaná spoločnosť vznikla 11. septembra 1996, podľa výpovede žalobcu mali byť diapozitívy odovzdané 27. apríla 1994, žalovaná nie je právnym nástupcom subjektov P., spol. s r.o. a K. vykonávajúcich podnikateľskú činnosť na ulici Č. č. X. v P., z týchto dôvodov sa preto necíti byť v konaní pasívne legitimovanou. Za nesprávnu dovolateľka považovala výšku škody stanovenú na základe odborného stanoviska, ktoré nebolo vypracované súdnym znalcom, ale

osobou (m.i.) zaujatou, nadržujúcou žalobcovi. Z hľadiska limitovanej životnosti diafilmov a možnosti ich archivácie v digitálnej podobe na nosiči dát žalovaná dôvodila, že žalobcovi škoda nevznikla, resp. spätným prenosom z digitálnej formy na diafilm je odstrániteľná prinavrátením do pôvodného stavu podstatne lacnejšia. Nesprávne právne posúdenie videla v tom, že súdy predmetný právny vzťah účastníkov posudzovali podľa ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 421 a nasl.) i keď vzhľadom na povahu jeho subjektov (ako podnikateľov) sa mal riadiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka (§ 2, § 261, § 373 a nasl.).

Žalobca nevyužil právo vyjadriť sa k dovolaniu žalovanej.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, avšak nie v každom prípade, ale iba ak ho právna úprava pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.)

Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol

zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalovanej nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu (o zaplatenie 1 194,98 € s príslušenstvom), vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné, a nejde ani o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovanej by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku aj proti uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Dovolateľka existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Z obsahu dovolania možno vyvodit', že dovolateľka nesúhlasí s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý právny vzťah posudzoval ako náhradu škody podľa ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 421 a násl.) i keď správne mali sudy na daný právny vzťah aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Vychádzajúc z toho je zrejmé, že žalovaná v dovolaní namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľky o nesprávnej aplikácii právnej normy spadajúcej pod iné právne odvetvie a nedostatku pasívnej legitímácie boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych

skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Žalovaná v dovolaní namíeta, že súdy nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania, pokiaľ ide o otázku prevzatia (odovzdania) diapozitívov žalovanou od žalobcu a ustálenia výšky škody. V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 42/1993), pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – viď § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.). Námieta, že sa nestala okolnosť, ktorú mal súd dokazovaním za preukázanú, vymedzuje dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. vtedy, pokiaľ dovolateľ súčasne spochybní logiku úsudku o skutkových záveroch rozhodných pre právne posúdenie veci, ktoré dovolateľ nepovažuje za správne. Dovolacím dôvodom uvedeným v ustanovení § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. nemôžu byť vady a omyly súdu pri hodnotení dôkazov (§ 132 O.s.p.). Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov – vychádzajúc zo zásady o voľnom hodnotení dôkazov – len z hľadiska spôsobu, ako k nemu súd došiel. Ak v tomto smere nie je možné súdu vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné polemizovať s jeho skutkovými závermi.

Rovnako je na tomto mieste potrebné uviesť, že procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p. nezakladá ani to, pokiaľ súdy svoje rozhodnutie založili na neúplných skutkových zisteniach. Nedostatočné skutkové zistenie má za následok vydanie vecne nesprávneho rozhodnutia súdu, samo o sebe ale nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p.

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnúť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná (§ 242 ods. 1 O.s.p.), je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť

rozhodnutia. Iná vada konania je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Z hľadiska dovolateľkou tvrdenej existencii tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde). Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (pozn.: dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Pokiaľ dovolateľka namieta nesprávne hodnotenie dôkazov, dovolací súd uvádza, že v prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov (pozn.: dovolací súd sa hodnotením dôkazov nezaoberal) nejde o dôvod, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. Neprípustnosť takého dôvodu je daná charakterom dovolacieho konania, v ktorom sa už dôkazy nevykonávajú (§ 243a ods. 2 O.s.p.), a tak ani neprislúcha dovolaciemu súdu, aby prehodnocoval dôkazy vykonané v základnom konaní. Nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov nezakladá vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovanej podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné. So zreteľom na to ho odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4 . februára 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta